

SAYI : 21

Fiyatı: 100 kr.
ÇARŞAMBA GÜNLERİ
ÇIKAR

14 MAYIS 1975

Adres : P.K. 68

ZONGULDAK

İŞÇİ DAVASI

Bu sayıda :

İç sayfalarda

KAPİTALİST

TOPLUM

HAFTALIK EKONOMİ VE POLİTİKA GAZETESİ

- CHP sözünde duramadı. Halkın özlemlerine cevap veremedi.
- CHP İktidar döneminde tekelsel sermaye ile bütünleşmeye çalıştı.
- CHP de parti içi demokrasi işletilemedi.
- CHP nin yanlış politikası milliyetçi-sağcı hükümete zemin hazırladı.
- CHP nin önümüzdeki dönemde daha ciddi ve daha tutarlı olması gerekiyor.

Paçaları tutuşan CHP Genel Merkez Yöneticileri: Eyüboğlu-Ecevit-Baykal

ECEVİT VE MERKEZ TAKIMI ELEŞTİRİLDİ

CHP'de parti politikası

BU NE BİÇİM «AÇIK REJİM»?..

PATRONLAR GİZLİ TOPLANTI YAPTI

- İşverenler kendi sınıf çıkarlarını korumak için yeni hesaplar peşinde.

İşverenler ve işveren yanlısı politikacılar, sık sık ülkemizde «açık rejim» olduğunu öne sürerek öğünürler. Gerçekte ise mevcut sistemin açıklıkla alakası yoktur. En başta işverenler açıklık ilkesini çiğnerler. Aralarında gizlice görüşürler. Gizli, kapaklı işler çevirirler. İşverenler kulis yapmayı adet haline getirmiştir. Birbirlerine kulis atmalarının yanısıra, işlerini gördürmek için devlet dairelerinde ve parlamento çevresinde de kulis yaparlar. Ama kendilerinin dışında kalanlara gizli görüşme hakkını tanımak istemezler. Kendilerine karşı olanlar bir araya gelip toplantı yapmaya kalksa hemen yaygarayı başlatırlar: «devletin ve milletin bölünmezliği bozuluyor... Çalışma barışı bozuluyor...»

damaları katılmıştı. İşverenler geçen hafta bir gizli toplantı daha yaptılar. Bu seferki toplantı İstanbul Yeşilyurt'taki Çınar Otelinde yapıldı. 7 ve 8 Mayıs 1975 tarihlerinde yapılan toplantı iki gün sürdü. Toplantı basına ve kamuoyuna kapalı olarak yapıldı. Toplantıya işverenler ve adamları dışında kimse sokulmadı. Çevrede sıkı güvenlik tedbirleri alındı. Kapılara özel nöbetçiler konuldu. İşverenleri korumak için «paralı askerler» tutuldu.

Toplantıda işverenlerin mevcut ekonomik ve politik durumun kendi çıkarları açısından bir değerlendirmesi olarak ne gibi yeni tedbirler ve ter-tipler peşinde koştukları şimdilik açıklanmadı.

- İşverenler hükümetten ne beklediklerini açıkladı.

cut hükümetin Başbakanı Süleyman Demirel ile Maliye Bakanı Yılmaz Er-genekon ile bir «GİZLİ» görüşme daha yaptılar.

Bu görüşmeden sonra İşverenler Sendikası tarafından bir açıklama yapıldı. Bu açıklamada işverenlerin hükümete bazı önerilerde bulunduğu ve bu önerilerin hükümet tarafından olumlu bulunduğu kaydedildi. Açıklamaya göre işverenler hükümetin ekonomiye canlılık getirecek tedbirler almasını istemişler. Piyasanın canlanabilmesi için de, yatırımların teşvik edilmesini, ihracatın artırılmasını, kredi kaynaklarının genişletilmesini ve özellikle para politikasına yeni bir yön verilmesini istemişler.

CHP ve parti politikası tartışılıyor

Geçen hafta CHP içinde önemli gelişmeler oldu. Ana muhalefet partisi olarak önümüzdeki dönemde izlenecek politikayı tespit etmek üzere CHP Millet Meclisi grubu toplandı. Toplantıda söz alan milletvekilleri ile bazı eski bakanlar CHP'nin yâkın geçmişteki tutumunu sert bir şekilde eleştirdiler. CHP'nin özellikle iktidar döneminde izlediği politikayı hatalı ve ters bulduklarını söylediler. Basına yapılan açıklamada konuşmacıların eleştirilerine yer verildi. Bunların bir kısmı şöyle idi :

ŞÜKRÜ KOÇ (Aydın Milletvekili) — ...«Solun gereklerini yerine getirmedikçe, adımızın sol olması bizi sol yapmaz. Gövdesinde ve beyinde köylüsüyle işçisiyle önemli katkısı olması gerekir. CHP kendisiyle çelişkide olmayan kuruluşlarla işbirliği yapmalıdır.» ...«Demokratik sol bir parti olduğumuzu bütün dünyaya ilân ettik. Ancak bunun içeriği ortaya konmadığından yöneticiler meseleleri kendi bildikleri gibi ortaya koydular.»

NİYAZİ ÜNAL (Eskişehir Milletvekili) — ...«Eğer milletvekilleri merkez ile bir diyalog kurulmadığını görürlerse, bir eziklik içine düşerler. Gurup yönetiminin genel merkeze karşı ağırlığını koyması gereklidir. Bu gurubun özlemleri dikkate alınmalıdır.»...

İSA AYHAN (İzmir Milletvekili) — ...«Farklı düşüncelere saygılı olunmalıdır. Eleştiriler itirazla karşılanmak yerine medeni ölçülerde değerlendirilmelidir. Parti içi demokrasi işletilmelidir.»...

KADRİ EYÜBOĞLU (Trabzon Milletvekili) — ...«CHP'nin neden hükümet kuramadığı tartışılmalıdır. İktidara geleceğimiz korkusu parlamento içinden çok dışındaki çevrelere endişeye sevk etmiştir.»...

KEMAL OKYAY (Kars Milletvekili) — ...«CHP'yi bu duruma düşüren politikayı kimlerin oluşturduğuna bakalım: Organlar görev ve yetkilerini kullanmamışlardır. Yetkili organlar yetkilerini sık sık devretmişlerdir. Oysa, organların demokratik çalışması sonunda, güneydoğuda sıkıyönetimin ilan edilmesine karşı çıkılmasında olduğu gibi başarılı kararlar alınabilmiştir.» ...«Taban fiyat politikası ile toprak ağalarına kepeç ile, küçük üreticiye çay kaşığı ile verdiğimiz şeyi demokratik sol ile izah edemeyiz. Bu uygulama ile üretim artmış, fakat lüks tüketim mallarına kaymıştır.» ...«Demokratik sol soyut olarak anlatılmış, ama somut olarak çözülmemiştir. Sanayide ekonominin büyük tepeleri kimin elinde olacak?» ...«Ecevit'in BİLDERBERG toplantısına katılması CHP için talihsiz bir olaydır. Söylediklerimizle çelişen bir olaydır.»...

MUSTAFA OK (Manisa Milletvekili ve Eski Köyişleri Bakanı) — ...«Eski Maliye Bakanı DENİZ BAYKAL yanlış hesaplar yapmış ve mevcut ekonomik durumu altından kalkılmayacak gibi göstermiştir. Bu da CHP'nin iktidardan uzaklaşmasına yol açmıştır.» ...«İktidarda iken yeni bir gelişmeye tanık olduk. Sermaye çevresi ve iş adamları ile diyalog kurmak, onlara güven vermek ihtiyacını duymaya başladık. CHP tekelci sermayenin kendisinden kuşku duymayaacağı hale geldiyse BU DÜZENİ DEĞİŞTİRECEĞİZ sloganı yerine BU DÜZENİ DÜZELTECEĞİZ demek daha doğru olur.» ...«Ecevit'in BİLDERBERG toplantısına katılacağını duyduğum zaman içim burkuldu.»...

CHP Meclis Gurubunda yapılan bu eleştirilere karşı, toplantının üçüncü gününde Genel Başkan Ecevit ile Genel Sekreter Yardımcısı Deniz Baykal cevap verdiler. Bu eleştiriler basında daha çok yer aldı. (Örnek olarak CUMHURİYET VE YENİ ORTAM gazeteleri genel merkeze yöneltilen eleştirilere hiç yer vermezken Ecevit ve Baykalın konuşmalarına oldukça fazla yer verdiler.) Genel merkez yöneticileri kendilerini savunmaya çalıştı.

Gurup toplantısı bittikten iki gün sonra da CHP Meclisi toplantısı başladı. Kendilerini savunmaya çalışmalarına rağmen genel merkez yöneticilerinin gurupta yapılan eleştirilerden etkilendikleri anlaşıldı. Bu durum Ecevit'in parti meclisini açış konuşmasında açıkça göze çarptı. Ecevit iktidarda bulunan milliyetçi-sağcı hükümeti sert bir şekilde eleştirme ihtiyacını duydu.

yor... Ceza Kanununun 141. maddesi çiğneniyor...» ve saire.

İşverenler geçen ayın sonunda İzmir Çeşme Altinyunus tesislerinde bir gizli toplantı yapmıştı. Bu toplantıya dünyanın ve Türkiye'nin sayılı kapitalistleri ile kendilerine yakın siyaset a-

VE HAZIRLANAN FATURA HÜKÜMETE VERİLDİ

İşverenler toplantısından bir gün sonra Türkiye İşverenler Sendikaları adına Genel Başkan Halit Narin ve Genel Sekreter Rafet İbrahimoğlu, mev-

Patronların sık sık yaptıkları gizli toplantılardan biri.

Sömürü çarkı rüşvetle dönüyor

Son günlerde basında büyük rüşvet haberleri birbirini kovalıyor. Sözde kapitalist sistemde herkes rüşvete karşıdır. Buna rağmen gerçekte rüşvet, önlenmek bir yana gittikçe genişler. Aslında rüşvet kapitalist sistemin kaçınılmaz bir sonucudur. Sistemin işleyişi toplumdaki kişileri rüşvete iter. Sistemin esası insanın insanı sömürmesine dayanır. Bu sistemde bireyci düşünce hakimdir. Herkes kendi paçasını kurtarma peşindedir. Para kazanmanın her türlü mubahtır. Bu arada rüşvet almak veya vermek de normal hale gelir.

Kapitalist sistemde rüşvetin alınma veya verilme nedenleri şöyle sıralanabilir :

— Kapitalist sistem toplum ahlâkını bozar. İnsanların davranış ve düşünceleri üzerinde olumsuz etkiler yapar. Herkesi birbirinin kuyusunu kazmaya itekler. Toplumdaki aciz, çaresiz, kişiliksiz, iradesiz kişilerin sayısını çoğaltır. Böylece rüşvet almaya veya vermeye hazır kişiler yaratır.

— Kapitalist sistemde haksızlık ve adaletsizlik hakimdir. Toplumun büyük çoğunluğu günlük geçimini yeterince sağlayamaz ve geleceğe de güvenle bakamaz. Bu durumda kendisini kısa yoldan sağlama alma eğilimleri yaygınlaşır.

— Kapitalist sistemde bazı imtiyazlı zümreler büyük refah içinde yaşarlar. Bu zümrelerin lüks hayatı diğer kesimlerde özenti yaratır. Tatlı hayat özlemleri rüşvete zemin hazırlar.

— Kapitalist sistemde bazı kişilere her zaman için bir koyup beş alma kapıları açıktır. İlerdeki yüklü kazancını düşünen kapitalistler bu yolda rüşveti kolaylıkla gözden çıkarırlar.

— Kapitalist sistemde devlet ve diğer kurumlar çalışan halk üzerinde baskı yapar. Halk kendisini ezik ve mahkûm hisseder. Kendisi için hayati önem taşıyan işini gördürmek için her fedakârlığı göze alır. Kendisine çok pahalıya mal olsa da rüşvet vermektен başka çıkar yol bulamaz.

— Kapitalist sistemde en yüksek siyasi ve idari görevler bile vatan-millet aşkıyla yapılmaz. En önemli görevler için çoğu kez kiralık veya satılık kişiler bulmak gerekir. Bunlara en canlı örnek, Güney Doğu Asya'da büyük yenilgiye uğrayan emperyalizmin Güney Vietnam ve Kamboçya gibi ülkelerdeki kukla devlet başkanlarıdır.

Sonuç olarak toplumdaki mevcut adaletsizlik ile bazı kişilerin küçük hesapları çakışınca rüşvetin ortaya çıktığı söylenebilir.

İşverenlerin bu beyanında... başbakanın yanında sadece maliye bakanı ile görüşmelerinden para politikasına çok önem verdikleri ve hükümete devalüasyon yapılmasını ima ettikleri anlaşılıyor. Ancak, Demirel'in buna yanaşması pek kolay görünmüyor. Şu anda seçim yatırımı yapmak, milliyetçi - sağcı partilerin oylarını bünyesinde toplamak ve CHP ye iktidarı kaptırmak gibi kısa vadeli hesaplar içinde koşan Demirel'in kendisini çok güç durumda bırakacak olan bir devalüasyon yapması ihtimali çok uzak görünmüyor. Bu durum Demirel'in içinde bulunduğu açmazı bir kere daha ortaya koyuyor. Demirel'in iktidara gelebilecek oyları toplayabilmesi için hem büyük sermayenin dışındaki orta ve küçük sermaye kesimlerine hemde işçilere ve emekçilere tavizler vermesi gerekiyor. Ama büyük sermaye buna pek yanaşmıyor. Büyük sermaye Demirel'i desteklemek için şartlarını açıkça ortaya koyuyor. Hazırlanan fatura tek kalemden oluşuyor : «Bütün ağırlığını tekelci sermayeden yana koy!»

KAPİTALİST

BURJUVA SINIFI

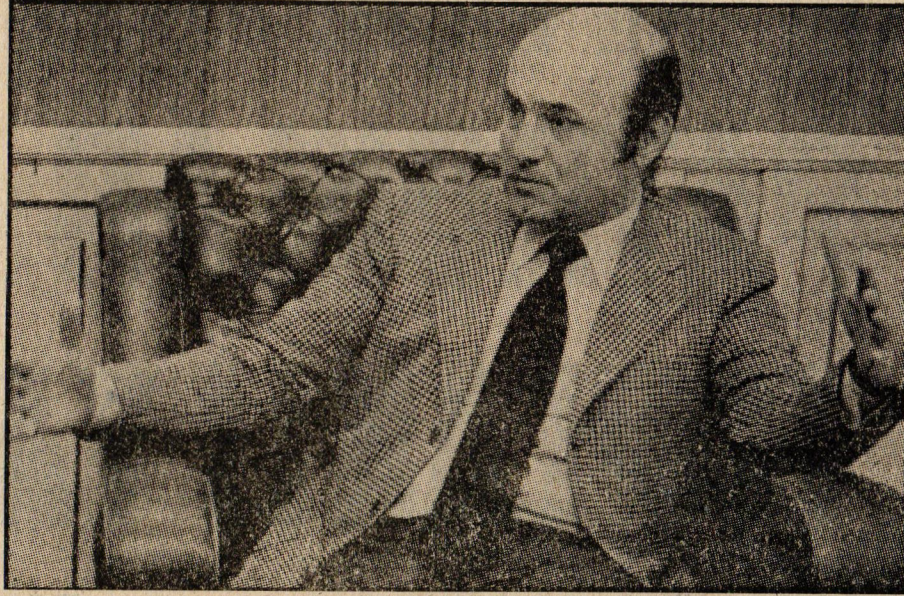
BURJUVA SINIFI

PATRONLAR

ÇALIŞTIRANLAR

SÖMÜRENLER

- Fabrika sahipleri
- gemi, otobüs, kamyon işletmeleri sahipleri
- banka sahipleri
- büyük (kapitalist) çiftlik sahipleri
- büyük tüccarlar
- ithalat ve ihracatçılar

Üretim araçlarını sermaye olarak kendi özel mülklerinde bulunduranlara sermayedar denir. Resimde TEKFEN HOLDİNG hissedarlarından ve yöneticilerinden, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği Başkanı Feyyaz Berker görülüyor.

Kapitalizmin tarihteki yeri

İnsanlar, yaşamak için uğraşırlar. Bunun için, yeme - içme - giyinme - barınma ihtiyacını duyarlar. Bu temel ihtiyaçlarını karşılamak için üretim yaparlar. Bu üretim faaliyetini gerçekleştirmek için aralarında ilişkiler kurarlar. Bunlara ÜRETİM İLİŞKİLERİ denir.

İnsanların üretim için aralarında kurdukları ilişkiler tarih boyunca değişmiş ve gelişmiştir. İlk insan toplulukları ihtiyaçlarını gidermek için tabiatın doğrudan doğruya yararlandı-

retim aletlerine sahip olmak ve bu aletlere sahip olmayanları çalıştırmak üzere insanlar arasında büyük kavga başladı. Toplum, çalışanlar ve çalıştıranlar olmak üzere sınıflara bölündü.

Çalışanlar ve çalıştıranlar, yani sömürülenler ve sömürenler arasındaki ilişkiler sınıf mücadelesi biçiminde gelişti. Bu mücadele, köleci toplumda köleler ve efendiler; feodal toplumda toprak köleleri ve derebeyleri; kapitalist toplumda ücretli işçilerle kapitalistler arasında süregeldi. Bütün bu mücade-

radaki fark işverenin cebine girer. Kapitalist toplumda kapitalistlerin bütün amacı daha fazla kâr etmek, bunun için de işçilerin yarattığı artı - değer miktarını arttırmaktır.

2 — Kapitalist sistemde üretimde anarşi vardır.

Kapitalistler kâr amacıyla üretim yaparlar. Sadece kendi çıkarlarını düşünürler. Toplumun ihtiyacını hesaba katmazlar. Bu yüzden hangi malın daha fazla kâr getireceğini umuyorsa onu

İHTİYAÇLAR

İnsanlar bir yandan biyolojik tabiatlarına, bir yandan da toplumsal tabiatlarına dayanan bir çok ihtiyaçlar duyarlar. Biyolojik ihtiyaçları: beslenme, barınma ve neslini devam ettirmedir. İnsanlar yaşamak için öncelikle beslenmek zorundadır. Soğuğa karşı giyinmek ve ısınmak zorundadır. Tabiatın tesirlerinden korunmak ve çeşitli işler yaptıktan sonra dinlenmek için bir evde barınmak zorundadır. Bütün ihtiyaçlardan önce bu ilkel ihtiyaçların giderilmesi gerekir. Ayrıca, insan ömrü sınırlıdır. İnsan neslinin sürekliliğini sağlamak için insanın bir aile kurmak, çoluk çocuk sahibi olmak ve onları yetiştirmek zorunluluğu vardır.

İnsan bu ilkel ve biyolojik ihtiyaçlarının yanında bir takım toplumsal ihtiyaçlar duyar. Eğlenmek, gezmek-dolaşmak, bilgisini ve görgüsünü arttırmak ihtiyacı içindedir.

ÇALIŞMA VE ÜRETİM ARAÇLARI

Bütün bu ihtiyaçların karşılanabilmesi için, çeşitli malların üretilmesi zorunludur. Belirli bir ihtiyacın karşılanabilmesine yarayan maddelere «maddi mal» denir. Bu maddi malları meydana getirmek için yapılan faaliyete, çalışmaya «üretim» denir. Üretmek, tabiatla ham biçimde bulunan maddeleri, insanlar tarafından kullanılmaya uygun ve hazır bir duruma dönüştürmek demektir. Örneğin bazı hayvanların derisinden ayakkabı yapılır. Toprakta çıkarılan demir cevherinden, buzdolabı, çamaşır makinası gibi bir çok «dayanıklı tüketim maddesi» yapılır.

Çalışma, insan emeğinin, «çalışma nesnelere» adı verilen maddelere uygulanmasıdır. Çalışma nesnelere ya tabiatla hazır olarak bulunur. Ormandaki ağaçlar, yeraltında bulunan madenler ve denizden avlanan balık gibi. Ya da daha önce insan eli tarafından kullanılmaya hazır hale getirilir. Ağaçtan elde edilen kereste, madenden elde edilen «kütük demir» gibi. Bu ikinci durumda bulunan maddelere «yarı-mamul» mal denir.

İnsanların bu maddeler üzerinde çalışması ve onlardan tüketilecek son maddeleri meydana getirmesi için bir takım aletlere ihtiyacı vardır. Bunlara çalışma aracı denir. Çalışma aracının en önemlisi ise «üretim aletleridir.» Modern toplumda üretim aleti veya üretim aracı deyince akla, makineler ve fabrikalar gelir. Taşıma ve ulaştırma araçları da üretim aracıdır. Ticaret için gerekli olan depoları, satış mağazalarını ve bankaları da üretim araçlarına ilave etmek gerekir.

lar. Kendi uzuvlarından başka bir aletleri yoktu. Tabiat karşısındaki bu güçsüzlükleri, onları toplu yaşamaya itti. Yaşamlarını sürdürmek için hepsinin çalışması gerekiyordu.

Tabiatla yaptıkları bu çetin savaş içinde insanlar, kendilerini korumak için kendi uzuvlarının dışında başka araçlara ihtiyaç duydular. Bu amaçla önceleri sopa ve taş kullandılar. Giderek bu aletleri geliştirdiler.

Kapitalizmde üretimin amacı kârdır. Bu nedenle kapitalistler «para» eden herşeye el atarlar. İnsanın insan olarak bir değeri kalmaz. İnsan kapitalistin gözünde bir kâr kaynağıdır. Kapitalistler insanı da «para» haline dönüştürmeye çalışırlar. Kadının doğal güzelliği kapitalist için iyi bir kâr kaynağıdır.

İnsanlar, üretimde kullandıkları bu aletlerin gelişimine paralel olarak aralarındaki üretim ilişkilerini de değiştirdiler. Aletlerin kullanılmasıyla birlikte insan emeğinin verimliliği arttı. Böylece bir insanın kendi ihtiyacından fazla üretim yapabilme imkânı doğdu. İşte bu durum, insanlar arasındaki üretim ilişkilerini temelinden değiştirdi. Çünkü artık, alet kullanan bir insanın başka bir insan tarafından çalıştırılması bir anlam kazanmıştı. Ve artık toplumda bazı insanların üretime katılmaksızın sadece adam çalıştırarak geçimesi mümkün olmuştu. Bu nedenle

lenin temelinde üretim araçlarının gelişmesi yatar. İnsanlar üretim araçlarını geliştirdikçe aralarındaki üretim ilişkilerini de yeniden kurmuşlardır. Üretim ilişkilerinin değişmesinde üretim araçlarının mülkiyeti büyük önem taşımıştır. Sınıf kavgasının kaynağı hep bu «mülkiyet» olmuştur.

KAPİTALİZM NE DEMEKTİR?

Kapitalizm bir üretim tarzıdır. Bu üretim tarzında üretim araçlarının mülkiyeti, bir avuç kapitalistin elindedir. Bu üretim tarzı, kapitalist sınıfın işçi sınıfının işgücünü sömürgeci esasına dayanır.

Kapitalizm, ismini KAPİTAL'den alır. Kapital demek SERMAYE demektir. Sermaye devince, üretim yapabilmek için gerekli olan arsa, bina, makine, hammadde temin etmeye ve işgücü satın almada kullanılan para anlaşılır. Yoksa her kuru para kendi başına sermaye değildir. Bir malın veya paranın sermaye olabilmesi için, satmak amacıyla üretim yapılması ve ücretli işçi çalıştırılması şarttır. Örnek olarak kömür, evde ısınmak amacıyla kullanılırsa sadece tüketim malıdır. Ama, kömür Demir - Döküm fabrikasında döküm ocagını ısıtmak için kullanılırsa, o fabrika sahibi için sermaye olur.

İşte bu gibi sermayeyi ellerinde bulduranlara sermayedar, yani kapitalist denir. Kapitalistlerin üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olması onları kapitalist sistemin ekonomik bakımından en güçlü sınıfı haline getirir. Kapitalistler bu ekonomik güçlerini toplumun sosyal ve politik alanlarını da kendi lehlerine etkilemek için kullanırlar.

Kapitalist sistemin belirgin özellikleri şunlardır :

1 — Kapitalist sistem, ücretli işgücünün sömürüsüne dayanır.

Kapitalistler üretimde kullanmak için işçilerin işgücünü satın alır. İşçilerin işgücünden azami şekilde yararlanır. İşçilerin çalışmaları sırasında ortaya çıkardıkları değer karşılığını onlara ücret olarak vermez. Onlara sadece, bir gün sonra tekrar çalışabilmelerini sağlayacak kadar ücret verir. Geri kalan kısma el kovar, buna artı - değer denir. Kapitalistlerin kârının bütün kaynağı bu artı - değerdir. Örneğin, maden işçileri 8 saatlik bir işgünü sonunda fert başına 10 ton kömür üretirler. Ancak, bir günlük ücret olarak bir ton kömür parası bile alamazlar. A-

retirler. Bu arada, ya silah gibi toplumun ihtiyacı olmayan malları, ya belli bir azınlığa yarayan lüks malları üretirler. Ya da bazı malları toplumun ihtiyacından fazla üretirler. Kısacası üretim rastgele olarak yapılır. Üretimdeki bu plansızlık bir üretim anarşisi yaratır.

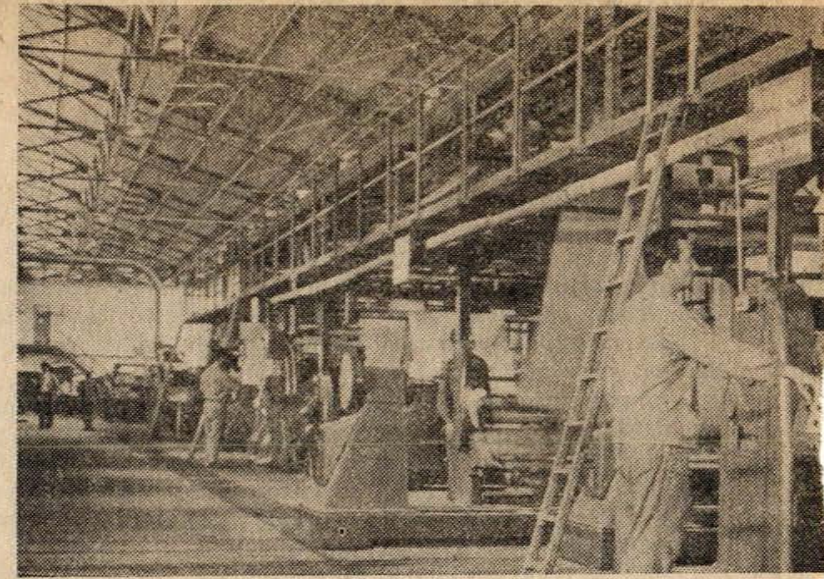
Bir yanda satılmayan bir mal fazlası, bir yanda ihtiyaçları olduğu halde bu malları alamayan yoksul kitleler ortaya çıkar. Kısacası, varlık içinde yokluk çekilir.

3 — Kapitalist sistemde üretimin toplumsal olmasına karşılık, üretim araçlarının mülkiyeti bireyseldir.

Kapitalist sistemde iş bölümü ve uzmanlaşma gelişmiştir. Herkesin yapacağı iş ayrıdır. Bir malın üretilebilmesi için çok sayıda insanın ortak çabası gerekir. Örneğin, Ereğli Kömürleri İşletmesinde, üretilen her gram kömürde kazmacısından taramacısına, tahkimatçısından nakliyatçısına, lâvardaki yıkamacısından atölyedeki bakımıcısına kadar sayısız işçinin emeği vardır. Yani üretim, toplumsal bir karakter taşır. Buna karşılık üretim araçlarının mülkiyeti, toplumsal karakter taşımaz. Üretim araçları üzerinde özel mülkiyet vardır. Üstelik, toplumda özel mülkiyet sahibi çok az kişi vardır. Yukarıdaki örnekte anlattığımız gibi kömür üretiminde 10 binlerce işçinin emeğine ihtiyaç olmasına karşılık işveren tek kişidir. İşverenin devlet olması birşeyi değiştirmez. Kömürün üretiminde asıl pay sahibi olan işçilerin, bu kömürün ne dağıtımında, ne satımında, ne de ne kadar üretilceğinde herhangi bir söz ve karar hakları yoktur.

İşte kapitalist sistemin temel çelişkisi burdadır. Kapitalist sistemde üretim araçlarının özel mülkiyeti ile, üretimin toplumsal karakteri arasında uzlaşmaz bir çelişki vardır. İşçi sınıfı, üretim sırasında, hammaddenin islenmesinden malın tüketime hazır hale gelmesine kadar her işi kendisinin yaptığını görmektedir. Buna karşılık, kapitalistlerin üretime katkısı olmaksızın üretilen değerlerden en fazla payı aldığını ve asalak bir şekilde yaşadığını da görmektedir. Ve işçi sınıfı üretim güçleri ile üretim ilişkileri arasındaki bu uyumsuzluğu kapitalist sistem devam ettikçe ortadan kaldıramayacağını kavramaktadır. Bu nedenle sömürü ve haksızlık üzerine kurulu olan kapitalist sistem yıkılmaya mahkûmdur.

Kapitalist toplumda, bu üretim araçlarına tek tek kişiler ve-

Çağımızda fabrikalar en önemli üretim araçlarıdır. Ancak fabrikalar, mükavva Fabrikasında çalışan işçiler görülüyor.

ARA SINIFLAR = K

ŞEHİR KÜÇÜK BURJUVALARI

- Esnaf - bakkal - manav v.s.
- Zanaatkârlar: berber - kundura tamircisi - terzi
- Küçük devlet memurları
- Okumuş - yazmışlar - Aydınlar

ARA SINIFLAR

Kapitalist toplumun iki temel sınıfı olan işçi sınıfı ve burjuva sınıfı dışında «ara sınıflar» vardır. Bunlara genel olarak «küçük burjuvalar» denir. Küçük burjuvalar, küçük çaptaki üretim araçlarına sahiptirler. Fakat aynı zamanda kendi işgüçlerini de kullanırlar.

Şehirlerde küçük esnaf ve zanaatkârlar, küçük burjuva sınıfına girerler. Bir mahalle bakkalı, manavı, kasabı, hem küçük dükkân sahibidir hem de kendileri fiilen çalışırlar. Aynı şekilde berber, kundura tamircisi hem küçük çapta alet-edavat sahibidir hem de bu aletleri bizzat kendileri kullanırlar.

Köylerde orta ve az topraklı köylüler küçük burjuva sınıfına girerler. Bunlar bir üretim aracı olan toprağa sahiptirler. Ancak aynı zamanda toprakda kendileri de çalışmak suretiyle geçimlerini sağlarlar.

TOPLUM

dar bir kişiler topluluğu olan «şirket»ler sahiptir. «Kapitalist toplum, üretim araçlarının «özel mülkiyetine» dayalı bir sistemdir» derken kastedilen budur. Sosyalistlerin karşı olduğu özel mülkiyet işte bu «üretim araçlarının» özel mülkiyetidir.

Üretim araçlarıyla, tüketim mallarını karıştırmamak gerekir. Bir insanın sahip olduğu ihtiyaç maddeleri, ev eşyaları, kendisi oturması için kullandığı evi, kendisi için özel olarak kullandığı araba tüketim malıdır. Ve sosyalist sistemde, insanların bu şekildeki tüketim mallarının hepsine en bol şekilde sahip olma çabasıdır.

KAPİTALİST TOPLUMDA SINIFLAR

Açıkça bellidir ki, üretim araçları onları kullanacak insanlar olmadan hiç bir şeydir. Bir makina veya fabrika, insanlar tarafından işletilmediği zaman demir yığınından ibarettir. İnsan, üretim araçlarını yapan ve kullanan bir canlıdır.

Kapitalist toplumda bir yanda, üretim araçlarına sahip olan «sermayedarlar» (patronlar-kapitalistler) vardır. Diğer yanda ise, bu üretim araçlarını çalıştıran ve patronlara işgücünü satan «işçiler» (proletarya) vardır. Bunun içindir ki, üretim araçlarından yoksun olanlar, üretim araçlarına sahip olanların emrine tabi olarak yaşamak zorundadırlar. Böylece insanların bir kısmı çalışır, bir kısmı da çalışanların emeğini kullanarak yarar. İşte «kapitalist sömürü» denilen şey budur. Patronların, işçileri çalıştırarak onların sırtından zengin olmaları ve sefahatinde yaşamalarıdır.

Bu durumda elbetteki çalışanların ve çalıştıranların çıkarları birbirini ile çatışır. Patronun kârının artması, işçiyi daha fazla sömürmesi ile mümkündür. İşçinin ücretinin artması ise, patronun kârının azalması ile mümkündür. «Sınıf çatışması» denilen şey budur. Sermaye sınıfı ile işçi sınıfı arasındaki mücadelenin temelidir.

SOSYAL SINIF

«Sosyal sınıf» deyince, üretimde birbirine benzer bir rol oynayan, öteki insanlara karşı, birbirleriyle aynı ilişkiler içinde bulunan kişiler topluluğu anlaşılır. Üretim faaliyeti içinde, üretim aracına yani fabrikalara, büyük depolara, ulaştırma vasıtalarına, bankalara sahip olanlar aynı durumdadır. Ve bunlar bir sınıf teşkil ederler. Bunlara «Burjuva sınıfı» (sermaye sınıfı) denir. Buna karşılık, üretim araçlarına sahip olmayan, sermayedarlara işgücünü satan ve onların emrinde çalışanlar da bir sınıftır. Bunlara «işçi sınıfı» (proletarya) denir.

İŞÇİ SINIFI

Fabrika işçileri, işçi sınıfının çekirdeğini meydana getirir. Resimde Fransa'daki Renault (Röno) otomobil fabrikası işçileri bir direniş sırasında görülüyor.

KAPİTALİST TOPLUMDA İŞÇİ SINIFI = PROLETARYA

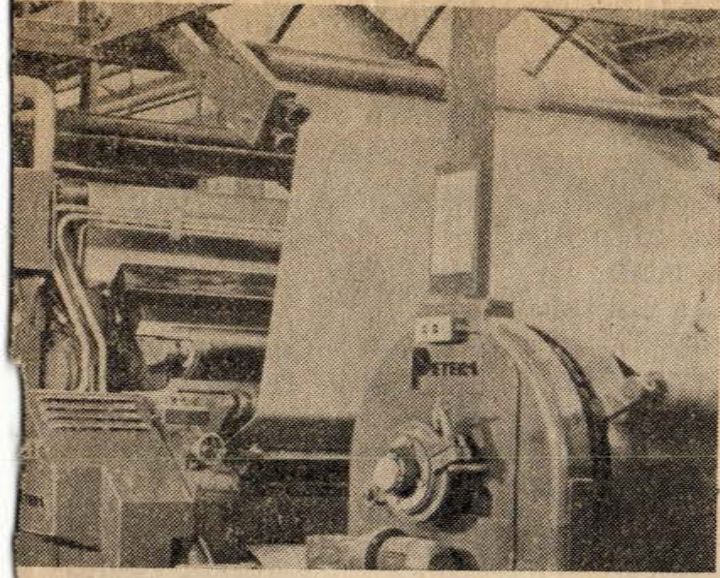
ŞEHİR PROLETARYASI

KIR PROLETARYASI

KOL İŞÇİSİ

FIKİR İŞÇİSİ

TARIM İŞÇİLERİ
■ Kapitalist çiftliklerde çalışır

İnsan olmadan düşünülemez, bir işe yaramaz. Resimde Olmuk

KÜÇÜK BURJUVALAR

KIR KÜÇÜK BURJUVALARI

- Az topraklı köylüler
- Orta topraklı köylüler
- Küçük üreticiler

Şehir ve kırlardaki küçük mülkiyet sahipleri dışında, küçük devlet memurları ve aydınlar vardır. Bunlar hiç bir üretimine sahip olmadıkları halde, küçük burjuva sınıftan sayılır. Avukatlar, doktorlar gibi serbest meslek sahipleri ile yazarlar ve sanatçılar bu sınıfa dahildirler.

Küçük mülkiyet, kapitalizmin gelişmesiyle erimeye mahkumdur. Gima, Migros gibi büyük gıda mağazalarının açılması, ar-köşedeki bakkalı, manavı, kasabı yokeder. Bu gelişmelerde küçük esnaf ve zanaatkarlar arasında işçileşme eğilimi yaygınlaşır.

Küçük burjuvalar içinde buldukları bu maddi şartlar yüzünden iki temel sınıf arasında gider-gelirler. Küçük mülkiyet erimeye başladığı için kapitalizme karşı çıkarlar ancak mülklerinden vazgeçemedikleri için işçi sınıfı ile de kaynaşamaz. Bu yüzden kaypak ve tutarsız olurlar.

- Fabrika İşçileri
- Daimi maden işçileri
- Ulaştırma işçileri
- Mühendisler
- Öğretmenler
- Ücretli yazarlar

HİZMETLİLER

- Patronların yanında çalışanlar - büro memurları
- Ticarethane - Lokanta - otel vs. de çalışanlar

YARI PROLETARYA

- Az topraklı veya topraksız (mevsimlik) tarım işçileri
- Gruplu maden işçileri
- Ormanda çalışan mevsimlik işçiler

KAPİTALİST TOPLUMDA İŞÇİ SINIFI

Kapitalist toplumun iki temel sınıfı vardır. Burjuva sınıfı ve işçi sınıfı.

İŞÇİ, geçimini, işgücünü satarak sağlar. Bu satış, fabrika ve madenlerde bedenen çalışmak şeklinde olabilir. Fabrikalarda, madenlerin araştırılmasında, plan ve projelerin hazırlanması için, zihnen çalışmak şeklinde olabilir. İşçi, bedenen ve zihnen çalıştığı fabrika ve madenlerde, neyin ne kadar üretileceği konusunda söz ve karar sahibi değildir. Bu konuda söz ve karar sahibi olan patronun veya vekilinin emrindedir.

İŞÇİ, toplumdaki bütün değerleri yarattığı halde, üretim araçlarına sahip değildir. Kapitalist toplumda, üretim araçlarının yani fabrika ve makinelerin çalıştırılmasına hiç bir emeği geçmiyen, bir avuç sermayedar, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahiptir. İşçi, çalışması süresince yarattığı değer karşılığını alamaz. Yarattığı değer büyük bir kısmına patron el koyar. Patronların kârları böyle meydana gelir. Üstelik işçi, kendi emeğiyle üretilen malların sahibi olamaz. Çoğu kez, bu mallardan sadece patronlar yararlanır.

İŞÇİ'yi patrondan ayıran tek ölçü, «fakirlik» değildir. Bir işçinin kendi evi, arabası, ayda 5 lira ücreti olsa da, yine işçidir. İşçiyi-patrondan ayıran temel ölçü, işçinin üretim araçlarına sahip olmamasıdır. İşçinin kendi ihtiyaçları için bazı tüketim mallarına sahip olması, işçilik vasfını değiştirmez. Onun için işçiliği gelir seviyesi ile ölçmek yanlıştır. Gerçi patronlar, işçilerden kat be kat var-

lık sahibidir, zengindir amma, işçiyile-patronun karşıt sınıflardan olmasının tek nedeni bu değildir.

İŞÇİ SINIFI İÇİNDE TABAKALAŞMA

Bütün işçiler artı-değer yaratır. Ancak çalıştıkları yere ve yaptıkları işe göre bazı farklılıklar gösterirler, çeşitli tabakalara ayrılırlar. Önce, işçiler, «şehir» ve «kırsal» (tarım) işçileri olarak ayrılırlar. İşçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesinde şehirdeki işçiler, tarım işçilerine öncülük ederler. Şehir işçileri arasında özellikle fabrika işçileri (sanayi proletaryası), işçi sınıfının çekirdeğini teşkil ederler. Fabrika işçileri işçi sınıfının en canlı, en fedakâr kesimidir. Onlar işçi sınıfının bütün tabakalarını, patronlara karşı birleştirmek görevini yüklenirler. Onlar, kapitalizm tarafından ezilen ve sömürülen bütün sınıf ve tabakaları, kendi yanlarında mücadeleye sokma görevini yüklenirler.

Fabrika işçilerinin bu niteliği çalışma şartlarından ileri gelir. Onlar büyük işyerlerinde topluca çalışırlar. Sürekli olarak bir arada bulunurlar. Birlikte yer-içer, birlikte dinlenirler. Onlar kapitalizmin sömürü ve baskısını en yakından duyar ve yaşarlar. Bu maddi şartlar, onları işçi sınıfının en disiplinli ve kararlı kesimi haline getirir.

İşçi sınıfı yanında sürekli olarak işçilik yapmayan bir kesim vardır. Bunlara «yarı proleter» denir. Bunlar henüz tamamiyle toprakla ilişkisini kesmemiştir. Toprağın kendilerini yeterince doyurmaması yüzünden ek olarak ücretli işçilik yaparlar. Bu nedenle yarı işçi, yarı köylü niteliği taşırlar. Bunlar işçi sınıfının en yakın mücadele arkadaşları olarak kabul edilirler.

İŞÇİ DAVASI

“ÖNCE EMNİYET SONRA İŞ” DİYEN MADEN İŞÇİLERİ GELİK’TE 2 GÜN OCAKLARA İNMEDİ

MADEN İŞÇİLERİNİN SÖZLEŞMESİ

SÖZLEŞMEDEKİ İŞÇİ SAĞLIĞI VE CAN GÜVENLİĞİYLE İLGİLİ MADDELERE KISACA BAKALIM :

- Madde 32 :** Bu madde, işgüvenliği bakımından işçilerin uyacağı bazı hususları düzenlemektedir.
- Madde 33 :** Bu madde, işçi sağlığını koruma bakımından işçilerin uyacağı hususları düzenlemektedir.
- Madde 34 :** Bu maddede işçilerin, sağlık ve güvenlikle ilgili mevzuatlara uymak mecburiyetleri belirtilmektedir.
- Madde 36 :** Bu madde E.K.İ. nin kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyma zorunluluğunu getirmektedir.
- Madde 37 :** Bu madde işçilerin işe muayene olarak alınmalarını, işe başladıktan sonra da periyodik muayeneleri olma zorunluluğunu getirmektedir.
- Madde 39 :** Bu madde E.K.İ. nin zararlı tozlarla mücadele etmesini öngörmektedir.
- Madde 40 :** Bu madde, sihi kurul raporu ile eski işlerinde çalışamayacağı tesbit edilmiş işçileri, yevmiyelerinde bir indirim yapmaksızın yapabilecekleri başka işlerde çalıştırmada E.K.İ. ye yükümlülük getirmektedir.
- Madde 43 :** Bu madde, sigorta kaza bildirim raporunun yapılması sırasında sendika temsilcisinin de hazır bulunması zorunluluğunu getirmektedir.
- Madde 44 :** Bu madde kaza yerine işçi temsilcisinin gitmesini zorunlu kılmaktadır.

Yukarıda da görüldüğü gibi sözleşmede, iş kazaları ve işçi sağlığıyla ilgili birçok madde vardır. Fakat hala her yıl maden ocaklarında, 70-80 kadar işçi ölmekte, yüzlercesi meslek hastalığına yakalanmakta, binlerceside yaralanmakta ve sakat kalmaktadır. Kazaların, meslek hastalıklarının esas nedeni, bunları önleyici yeterli tedbirlerin alınmamasıdır. Kazalara dolaylı olarak etki eden beslenme, eğitim, fazla iş vs. gibi sorunlara hiç dikkat edilmemektedir. İşçi sağlığıyla ilgili tedbirler ise hemen hiç alınmamaktadır. Sendika yöneticileri, kaza ve meslek hastalıklarının gerçek nedenlerine eğilmek istememektedirler. Çalışma raporlarında, «emniyet tedbirlerinin fazla alınmasını isteyemeyiz çünkü o zaman üretim düşer» diyebilmektedirler. Gazetelerinde işçilerin ölüm haberlerini bile vermemektedirler. Gazetemiz İşçi Davası'nın bu konudaki ısrarlı yayınlarından sonra sendika yöneticileri kazada ölen işçilere «Kaza, kader kurbanları» demekten belli ölçüde vazgeçmişlerdir.

Sendika yöneticilerinin bu şekilde davranmalarına başlıca sebepler şunlardır;

Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) Karadon Bölgesi Gelik Bölümünde işçiler can güvenliklerinin bulunmadığı gerekçesiyle 2 gün ocaklara inmemişlerdir.

Daha önce düz damarda çalışılan E.K.İ. Gelik Bölümü işçileri ilerleme yaptıkça dik damarla karşılaşmışlar ve ayak yükselmiştir. Bu durum karşısında işçiler çalışabilmek için gerekli emniyet tedbirlerinin alınmasını istemişlerdir. Ancak işçilerin bu isteği

hiç dikkate alınmamış ve bile bile ölüme itilmek istenmişlerdir. Emniyet tedbirlerinin alınmadığı zaman kaza ihtimalinin çok yüksek olduğunu geçirmiş oldukları tecrübelerle çok iyi bilen işçiler ocağa inmemişlerdir.

E.K.İ. maden ocaklarında iş kazaları neticesinde her yıl ortalama 76 işçinin ölmesi, 8243 işçinin yaralanması ve 1975 yılında da bugüne kadar 22 işçinin ölmesi, çalışma şartlarının ve emniyet

tedbirlerinin ne durumda olduğunun en açık göstergesidir.

Her an ölüme yüz yüze olunan çalışma şartları karşısında, sendika yöneticilerinden de gerekli atılımı bulamayan maden işçileri ocaklara girmemekte yerden göğe kadar haklıdırlar.

Kendi isteğiyle işten çıkan işçiler kıdem tazminatı alıyor

Basın - İş Sendikası geçtiğimiz aylarda 17 işyeri ile toplu iş sözleşmesi yapmıştır. Bu sözleşmelerle, ücret ve sosyal haklardaki artışlardan başka, kıdem tazminatı ödeme şartlarında işçiler lehine önemli değişiklikler sağlanmıştır. Örneğin, İş Kanununda 3 yıl olan kıdem tazminatını hak etme süresi 11 sözleşmede 1 yıla indirilmiştir. Yine bazı işyerlerinde, kendi isteğiyle işten ayrılan işçilere de kıdem tazminatı ödeneceği toplu sözleşmelerde yer almıştır. Bilindiği gibi halen yürürlükte olan İş Kanununa göre, kendi isteğiyle işten ayrılan işçiler kıdem tazminatı alamamaktadırlar.

Tahliye olan Ömer Aydemir

“Mücadelemiz sürecektir” dedi

Bir süre önce, Ereğli Kömürleri İşletmesi Merkez atelyesinde işçi olarak çalışan ve gazetemizin sürekli okuyucularından olan Ö-

mer Aydemir'in üzerine adi bir suç yıkılmış ve karakola alınarak siyasi düşünceleri nedeniyle kendisine polis tarafından işkence yapılmıştı. Sonrada siyasi sorguya çekilmişti. Ömer Aydemir hakkında mahkeme de tevkif kararı vermiş ve cezaevine sevk edilmişti.

Geçtiğimiz hafta Asliye Ceza Mahkemesinde ilk duruşması yapılan Ömer Aydemir'in tahliyesine karar verilmiştir. Karakolda polis baskısıyla olayla ilgili kişinin Ömer Aydemir olduğunu söyleyen tanıklar, mahkeme huzurunda verdikleri ifadede Ömer Aydemir'in olayla ilgisi bulunmadığını belirtmişlerdir. Savunma tanıklarının dinlendiği duruşmada Ömer Aydemir'in suçunu

Kapitalist sistemde işçi-işveren ilişkilerinin işleyişini bilmeleri, dolayısıyla, olayların gerçek sebeplerini anlayamamaları.

Bütün işçilerin temsilcisi olduklarını unutmaları. İşçilere, sendika yönetimine gelmeden önceki işveren yardımcısı ünvanlarıyla davranmaları. Sendikacılığı işçilerin çıkarlarını değil de, şahsi çıkarlarını savunmanın bir aracı olarak görmeleri. Sendika yönetimine bir daha gelemeyiz, diyerek gemisini kurtaran kap-tandır zihniyetiyle hareket etmeleri. Üyelerinin yaşamak hakkını bile koruyamayan yöneticilerin, işçilerin diğer haklarını koruyabilecekleri ise düşünülemez.

Sözleşmede yer almasına rağmen, sendika temsilcilerinin kaza yerine gitmeleri, istisnai durumlar haricinde duyulmuş, görül-müş şey değildir. Kaza mahalline gidilmeyince, o yerdeki emni-yete aykırı birçok husus işveren tarafından düzeltilirebilmektedir. Ayrıca kaza bildirim raporunun doldurulmasında sendika temsilcisinin de hazır bulunmasını zorunlu kılan madde hemen hiç uygulanmamaktadır.

Meslek hastalığına uğrayan işçilere, durumlarına uygun iş verilmesi sözleşmede olmasına rağmen ya tatbik edilmemekte, ya da işçilere büyük zorluklar çıkarılmaktadır. Sözleşmede, hastalıkları dolayısıyla geri plândaki işlerde çalışmak zorunda kalan işçilerin yevmiyelerinde indirim yapılmayacağı kayda bağlanmıştır. Fakat işçiler, yaptıkları işin ağırlığına göre sanat ve ağırlık zammı aldığından, geri işlere geçince büyük zarara uğramaktadırlar. Şöyleki; en fazla sanat ve ağırlık zammı alan işçiler (kazmacılar, domuzdamcılar, lağımçılar vs.) en fazla kazaya uğrayan ve en fazla meslek hastalığına yakalanan işçiler olmaktadır. Bu işçiler genellikle emekliliklerine doğru (40-45 yaşlarında) meslek hastalığına yakalanmakta ve eski işlerini yapamaz duruma gelmektedirler. Geri işlere geçince de sanat ve ağırlık zamları (15 TL.) kaybetmektedirler. Böylece çalışma hayatlarının son yıllarında az bir ücretle çalışmaktadırlar. Aynı zamanda Kıdem tazminatında ve emekli aylıklarında büyük kayıplara uğramaktadırlar. Meslek hastalığı veya kaza sebebiyle çalıştığı işten ayrılmak zorunda kalan işçilerin sanat ve ağırlık zamları kesilmelidir. Çünkü, işçiler o işte çalıştıkları için ciğerlerini kaybetmişlerdir. Ayrıca, bir sanatta örneğin 10 yıl çalışmış olan işçi, o sanatın sanat ve ağırlık zammını yevmiyesine ayrılmaz şekilde alabilmelidir.

Tahliye olan Ömer Aydemir duruşma sırasında
(Foto - İ. Davası)

E.K.İ emeklilikleri gelen işçilere kıdem tazminatı veremiyor

- E.K.İ. SANAYİ İŞLETMELE-RİNE MALİYETİNİN ALTIN-DA KÖMÜR SATTIĞI İÇİN ZARAR EDİYOR.
- DEVLET ELİYLE FERT ZENGİN ETMENİN BEDELİ İŞÇİLERE ÖDETTİRİLİYOR.

Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.), para olmadığı gerekçe-siyle emeklilikleri gelen maden işçilerinin kıdem tazminatlarını ödememektedir. Müessese tarafın-dan emeklilikleri gelen işçilere gönderilen mektuplarda, istedik-leri takdirde para ödeninceye ka-dar çalışabilecekleri, çalışmak istemedikleri takdirde para temin edilinceye kadar beklemeleri ge-rektiği belirtilmektedir.

Bilindiği gibi E.K.İ.'nin Sos-yal Sigortalar Kurumuna da 230 milyon lira sigorta pirim borcu bulunmaktadır. E.K.İ., başka borç-larının yanında, emekliliği gelen işçilerin kıdem tazminatlarını da ödüyemeyecek duruma niçin düş-müştür?

Bunun asıl nedeni, E.K.İ. maden ocaklarında üretilen kö-

madaya Ömer Aydemir'in suçu-suz olduğu anlaşılmış ve tahliye ka-rarı verilerek serbest bırakılmış-tır.

Tahliye olduktan sonra ken-disiyle görüştüğümüz Ömer Ay-demir «polis bu tür oyunlarla biz-leri yıldırma istiyor. Fakat mü-cadelemiz sürecektir. Polisin ter-tipleri işçi sınıfının mücadelesini durduramaz» demiştir.

Ömer Aydemir'in tahliyesi arkadaşları tarafından sevinçle karşılanmıştır.

mürün, sanayi işletmelerine ma-liyetinin altında bir fiyatla sa-tılmasıdır. Üretilen kömürün bü-yük miktarı sanayi işletmelerine, geriye kalan az bir miktarda ya-kacak olarak halka satılmakta-dır. Kömür, halka maliyetinin üstünde bir fiyatla satılırken, sa-nayi işletmelerine maliyetinin al-tında bir fiyatla satılmaktadır. İşte bu yüzden E.K.İ., zarar et-mektedir. Diğer bir ifadeyle E.K.İ., maden işçilerinin canı-kanı pa-hasına yarattığı fazla değerleri sanayici sermayedarlara devret-mektedir. Yani devlet eliyle ser-mayedarlar daha da zengin edil-mektedir.

E.K.İ.'nin zarar etmesini başka nedenlere dayandırmak, maden işçilerini aldatmak amacı-nı taşır.

E.K.İ. kâr etmektedir. Fakat bu kâr sanayici sermayedarlara aktarıldığı için (kömürün onlara maliyetinin altında bir fiyatla satılmasıyla) zarar etmektedir. Ve devlet eliyle fert zengin etme-nin bedeli işçilere ödettilmektedir.

Selüloz-İş toplu sözleşme hazırlıklarına başladı

Çaycuma (Özel) —

Türkiye Selüloz ve Kâğıt Fabrikaları (SEKA) Müessesesi ile Selüloz-İş Sendikası arasında 4. Dönem Toplu Sözleşme görüş-meleri Temmuz ayında başlaya-caktır. Selüloz-İş Sendikası, iş-verenin karşısına hangi isteklerle çıkacağını belirlemek ve işçilerin gücünü kendinde toplayarak da-ha güçlü bir şekilde işveren kar-sısında direnmek için «Toplu Sözleşme Anketi» düzenlemiştir. Toplu sözleşmeye hazırlık saf-hasında sendika tarafından iş-çilerin isteklerini tesbit etmek i-çin böyle bir anket düzenlenmesi olumlu bir harekettir.

Sendikanın bu olumlu hare-ketine SEKA işçileri gereken ilgi-yi göstermelidirler. Anket so-rularını mutlaka cevaplandırıp sendikalarına ulaştırmalıdır. Mevcut soruların dışında yenile-necek sözleşme ile ilgili olarak başka teklif ve önerilerini de an-ket kâğıdına yazmalıdırlar. Bütün işçiler tarafından anket kâğıtları doldurulduğunda, işçilerin istekle-ri daha iyi belirmiş olacaktır. Sendika bu belirmiş istekleri iş-verene kabul ettirmek için daha güçlü olarak direnecektir. İşveren bu istekleri kabul etmediği tak-dirde, sözleşme görüşmelerine katılan sendika yöneticileri ar-kalarında tek vücut olarak işçile-ri bulacaktır. Bu da işvereni dize getirmede kolaylık sağlayacak-tır.

GAZETENE ABONE OL

İŞÇİ DAVASI / Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi / Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu Müdür: Kemal Kuşhan / Yönetim Yeri: Nizam Cad. Birlik İş Hanı Kat: 3, No: 311 ZONGULDAK / Yazışma adresi: P.K. 68 — Zonguldak. Tel: 3886 / İstanbul Bürosu: Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok. Atalay İş hanı, No: 27 - Cağaloğlu / Abone: Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır. / Dizgi - Tertip: Başaran Matb. / Baskı: Arzu Matb.